

Českolipský komorní cyklus zahájí poctou skladatelce Kaprálové

První akcí, kterou spolek ARBOR po vynucené pandemické pauze uskuteční, bude v pátek 22. května koncert věnovaný poctě významné české skladatelce Vítězslavě Kaprálové. Od 19 hodin vystoupí v českolipském Jiráskově divadle herečka Tatjana Medvecká a smyčcový Kaprálová Quartet. Do tohoto prostoru byl koncert přesunut z původně avizovaného kostela Mistra Jana Husa v zájmu zajištění aktuálně platných dodržení bezpečnostních podmínek pro pořádání kulturních akcí. Zakoupení vstupenky zůstávají v platnosti, v prodeji je posledních 10 lístků.

Na programu koncertu, který se v důsledku pandemie Covid-19 stává jeho letošním zahajovacím večerem, je vzpomínka a pocta **Vítězslavě Kaprálové (1915–1940)**, jedné z nejslibnějších osobností skladatelské generace vyrůstající v období první republiky. Skladatelka a dirigentka Vítězslava Kaprálová během svého krátkého života inspirovala mnoho jiných žen, kterým otevřela dveře na koncertní pódia. O odkaz předčasně zesnulé skladatelky se staral její otec Václav Kaprál a již krátce po její smrti vyšlo několik zásadních publikací o jejím životě a díle. Dnes o odkaz této výjimečné hudební osobnosti pečuje **The Kapralova Society**.

Vítězslava Kaprálová se narodila v hudební rodině. Otec Václav Kaprál byl majitel hudební školy a brněnský hudební skladatel. Její matka, Vítězslava Kaprálová, rozená Uhlířová, byla aprobovaná učitelka zpěvu. Velký talent V. Kaprálové se projevil už v dětství. V devíti letech napsala svou první skladbu V říši bájí. V roce 1930 začala studovat na brněnské konzervatoři skladbu u Viléma Petrželky a dirigování u Zdeňka Chalabaly. Konzervatoř absolvovala v červnu 1935 Klavírním koncertem d moll, který vzbudil značný ohlas již tím, že V. Kaprálová svou skladbu na absolventském koncertě také sama dirigovala. Pokračovala studiem na Pražské konzervatoře (profesoři Vítězslav Novák a Václav Talich). Absolvovala svou nejznámější orchestrální skladbou Vojenská symfonieta, kterou osobně provedla s Českou filharmonií. Díky francouzskému státnímu stipendiu odjela studovat v roce 1937 na Ecole Normale de musique do Paříže, kde se zapsala do třídy dirigenta Charlese Muncha. Soukromě pak ještě studovala skladbu u Bohuslava Martinů, jehož cembalový koncert dirigovala 2. června 1938 v Paříži. Krátce poté odjela na festival Mezinárodní společnosti pro soudobou hudbu (ISCM), který se konal v Londýně, a 17. června jej zahájila svou symfoniétou, kterou opět dirigovala, tentokrát byl jejím orchestrem BBC Orchestra. Poté odjela na několik měsíců zpět do Brna. Tehdy ovšem nemohla tušit, že to bude její poslední návštěva domova a že jí byly odměřeny již jen dva roky života, který se ukončí v exilu ve Francii. Do Paříže se vrátila v lednu 1939. Ve francouzské metropoli se V. Kaprálová pohybovala v prostředí české umělecké kolonie a zde také poznala svého budoucího muže Jiřího Muchu, syna malíře Alfonse Muchy. Jejich svatba se konala 23. dubna 1940. Jiří Mucha jejich velice krátkému soužití věnoval knihu Podivné lásky (1988). V době, kdy již Paříž byla ohrožována německými vojsky, se u Kaprálové objevily první příznaky nemoci, na kterou mladá skladatelka 16. června 1940 v jihofrancouzském Montpellieru, kam byla evakuována svým manželem, v pětadvaceti letech zemřela. Příčina jejího úmrtí zůstává neobjasněna, přes oficiálně přijatou diagnózu miliární tuberkulózy. V roce 1946 udělila Česká akademie věd V. Kaprálové členství in memoriam. V té době se členstvím této instituce mohlo vykázat pouhých deset žen, z celkových 648 členů Akademie. I přes krátký čas, který byl V. Kaprálové vyměřen, stačila složit více než čtyři desítky mimořádně hodnotných skladeb (klavírní, komorní, orchestrální, vokální). Už za skladatelčina života byla její hudba vysoce oceňována. Takřka všechny skladby V. Kaprálové byly vydány tiskem, některé již za jejího života. Dodnes patří k nejhranějším českým skladatelkám, její hudba k nejmýlanějším.

Koncert uvede **Kaprálové Smyčcový kvartet č. 8**. Poetická i dynamická skladba vznikla v roce 1936 a jakoby předznamenávala autorčino pozdější intelektuální a skladatelské splynutí s Bohuslavem Martinů. Přesto, že jej Kaprálová složila v pouhých dvaceti letech, působí dílo vyspěle, cíleně odmítá intuici, ale přitom nechce být dissonantním, hledá možné splynutí tradic romantických a modernistických. Tomu odpovídají i výrazové prostředky, mezi kterými posluchači naleznou naléhavost a rozporuplnost, stejně jako svěžest, mladost a vtíp.

Hudební pocta Vítězslavě Kaprálové bude proložena také mluveným slovem, kterého se ujme herečka **Tatjana Medvecká**. Zde zazní **ukázky ze skladatelčiny bohaté korespondence**, kterou vedla během svého francouzského pobytu se svou rodinou, svými láskami a přáteli. Její soubornou edici vydala v kanadském Torontu působící The Kapralova Society, která šíří odkaz skladatelčina jména a zároveň podporuje současné mladé skladatelky a dirigentky.

Kromě Kaprálové je v programu částí první věty jeho velkolepého **Smyčcového kvartetu číslo 5** vzpomenu také na **Bohuslava Martinů**, který měl ke Kaprálové v předválečné Francii velmi blízko a tvůrčím způsobem i osobnostně ji silně ovlivňoval.

Informace k interpretům:

Tatjana Medvecká od dětství recitovala, navštěvovala literárně dramatický kroužek na Lidové škole umění a věnovala se baletu. Na pražskou DAMU byla přijata z druhého ročníku gymnázia a studium absolvovala v roce 1975. Již za studií hostovala v Národním divadle. Od roku 1975 je členkou jeho Činohry, která je dosud jejím jediným stálým angažmá a do konce roku 2019 zde ztvárnila sto třináct rolí. Jako host účinkovala také na scénách Divadla Rokoko, Dejvického divadla, Divadla Na zábradlí nebo Divadla Viola. Za ztvárnění rolí v hrách Marie Stuartovna a Poprvé vdaná získala v letech 2000 a 2002 cenu Thálie. Medvecká se kromě pestré divadelní práce objevuje také před filmovou kamerou. V roce 2011 získala ocenění Český lev za výkon ve vedlejší roli ve filmu Dům. V posledních letech zaujala rolemi v seriálech Já, Mattoni, První republika či Most!. Výraznou součástí práce Tatjany Medvecké je také dabing a účinkování v rozhlasu. Za dabing je držitelkou Ceny Františka Filipovského, v rozhlase je opakovaně oceňována v posluchačské anketě Neviditelný herec.

Smyčcové kvarteto Kaprálová Quartet vzniklo v roce 1995 pod původním názvem Venus Quartet Prague, soubor chtěl mimo jiné zaujmout svým netradičním, čistě ženským obsazením. V roce 2000, po dohodě s dědici Vítězslavy Kaprálové a mezinárodní společností The Kapralova Society v Kanadě, přijal soubor jméno významné české skladatelky. Kvartetní hru studoval soubor u profesora Břetislava Novotného, primária slavného Kvarteta města Prahy a dosud Kaprálová Quartet pravidelně konzultuje svůj repertoár s primáriem Panochova kvarteta Jiřím Panochou. Kvarteto má v repertoáru díla klasická i romantická, především se ale snaží objevovat zajímavé skladby 20. století a soudobá díla. Kaprálová Quartet koncertuje na předních evropských i světových podiích, pravidelně je zván do Francie, Německa, Švýcarska, Itálie, Španělska, Lucemburska, Japonska a koncertoval také v Kuvajtu, Izraeli nebo na Kypru. Soubor natočil řadu CD, rozhlasových a televizních nahrávek. Nahrávka smyčcového kvartetu Vítězslavy Kaprálové z r. 2001 se umístila na 3. místě v soutěži živých nahrávek pořádané Radio France..

Vstupenky na tento koncert je možné zakoupit online na www.lipamusica.cz, případně rezervovat telefonicky na +420 608 917 973 a vyzvednout je na místě ve večerní pokladně. Koncert bude probíhat v souladu s aktuálně platnými bezpečnostními opatřeními, za poskytnutí ochranných štítů děkujeme panu Radku Lípovi, starostovi města Zákupy.

Českopilský komorní cyklus bude pokračovat koncertem s **Epoque Quartet** a kytarovým duem **Siempre Nuevo**, který se uskuteční **15. 6.** rovněž v **Jiráskově divadle**. Vstupné na tento koncert je dobrovolné, místa je možné rezervovat.

Českopilský komorní cyklus se koná za podpory Ministerstva kultury ČR, Libereckého kraje, Města Česká Lípa, Nadace Život Umělce, Státního fondu kultury, rodiny Tichých a společnosti Modus. **Záštitu** nad cyklem převzaly: Ing. Jitka Volfová, starostka Města Česká Lípa a Ing. Květa Vinklátová, radní pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch Libereckého kraje.

Kontakt pro další informace:

Ing. Lucie Johanovská, manažerka marketingu & PR | ARBOR – spolek pro duchovní kulturu, Žižkova 528/6, 470 01 Česká Lípa;
 @: lucie.johanovska@lipamusica.cz, GSM: +420 608 823 973, www.lipamusica.cz | facebook / instagram / youtube: lipamusica